

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 juli 2015

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van
21 maart 1991 betreffende de hervorming van
sommige economische overheidsbedrijven**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE INFRASTRUCTUUR, HET VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Marcel CHERON**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Bespreking.....	4
III. Stemmingen	6

Zie:

Doc 54 **1195/ (2014/2015):**
001: Wetsontwerp.

Zie ook:

003: Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 juillet 2015

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 1991 portant
réforme de certaines entreprises publiques
économiques**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INFRASTRUCTURE, DES COMMUNICATIONS
ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES
PAR
M. **Marcel CHERON**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion	4
III. Votes	6

Voir:

Doc 54 **1195/ (2014/2015):**
001: Projet de loi.

Voir aussi:

003: Texte adopté par la commission.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Karine Lalieux

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Inez De Coninck, Peter Dedecker, Daphné Dumery, Wouter Raskin
PS	Laurent Devin, Emir Kir, Karine Lalieux
MR	Emmanuel Burton, Jean-Jacques Flahaux, Gilles Foret
CD&V	Jef Van den Bergh, Veli Yüksel
Open Vld	Sabien Lahaye-Battheu, Nele Lijnen
sp.a	David Geerts
Ecolo-Groen	Marcel Cheron
cdH	Isabelle Poncelet

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

An Capoen, Christoph D'Haese, Koenraad Degroote, Yoleen Van Camp, Bert Wollants
Julie Fernandez Fernandez, Gwenaëlle Grovonius, Eric Massin, Daniel Senesael
Sybille de Coster-Bauchau, David Clarinval, Benoît Piedboeuf, Philippe Pivin
Roel Deseyn, Veerle Heeren, Stefaan Vercamer
Luk Van Biesen, Dirk Van Mechelen, Tim Vandenput
Karin Temmerman, Alain Top
Stefaan Van Hecke, Gilles Vanden Burre
Benoît Lutgen, Vanessa Matz

C. — Niet-stemgerechtigd lid / Membre sans voix délibérative:

VB	Jan Penris
----	------------

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>
PTB-GOI	:	<i>Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture</i>
FDF	:	<i>Fédéralistes Démocrates Francophones</i>
PP	:	<i>Parti Populaire</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	<i>Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV:	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag</i>
CRABV:	<i>Beknopt Verslag</i>
CRIV:	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
PLEN:	<i>Plenum</i>
COM:	<i>Commissievergadering</i>
MOT:	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	<i>Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA:	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV:	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral</i>
CRABV:	<i>Compte Rendu Analytique</i>
CRIV:	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>
PLEN:	<i>Séance plénière</i>
COM:	<i>Réunion de commission</i>
MOT:	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 1 juli 2015.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Jacqueline Galant, minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de NMBS, verwijst naar de toelichting (DOC 54 1195/1, blz. 4) en voegt er het volgende aan toe. Het voorliggend ontwerp betreft twee wijzigingen van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Samengevat beantwoordt de eerste wijziging aan de wil van de regering om het Raadgevend Comité voor treinreizigers nieuw leven in te blazen. De tweede wijziging is erop gericht het Parlement dichterbij de overheidsbedrijven NMBS en Infrabel te brengen en tegelijk bij te dragen tot administratieve vereenvoudiging.

Ten eerste, met betrekking tot het Raadgevend Comité voor treinreizigers, wil de minister herhalen dat de oprichting en de werkingsmodaliteiten van dit comité vervat zijn in artikel 47/1 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven. Het artikel in kwestie werd ingevoegd door de wet van 10 april 2014 in de context van de hervorming van de structuren van de NMBS-groep.

Ter herinnering: volgens de vorige regering was het met deze wet de bedoeling het Raadgevend Comité van Gebruikers bij de NMBS, waarvan de werking de laatste jaren niet aan de verwachtingen voldeed, nieuw leven in te blazen. Daarom werd het Raadgevend Comité van de Treinreizigers (RGCT) opgericht, opdat België eindelijk beschikt over een middel voor een sterke dialoog tussen de representatieve organisaties van de sociale partners, van de treinreizigers en van de spoorwegoverheidsbedrijven.

Eveneens ter herinnering: de bevoegdheden van het RGCT hebben betrekking op de voor het reizigersvervoer bevoegde spoorwegdiensten die aan openbare dienstverlening doen.

Het Raadgevend Comité zal advies moeten uitbrengen over de toekomstige vervoersplannen, investeringsplannen en beheersovereenkomsten van de spoorwegoverheidsbedrijven. Het zal ook het recht hebben zich uit te spreken over alle vragen met betrekking tot de door de NMBS aan de reizigers geleverde diensten.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion du 1er juillet 2015.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Jacqueline Galant, ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société nationale des chemins de fer belges, renvoie à l'exposé des motifs (Doc 54 1195/1, page 4) en ajoutant que le projet de loi à l'examen concerne deux modifications de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques.

En résumé, la première modification répond à la volonté du gouvernement de relancer le Comité consultatif pour les voyageurs ferroviaires. La deuxième modification vise à rapprocher le Parlement des entreprises publiques que sont la SNCB et Infrabel et également à contribuer à la simplification administrative.

Premièrement, en ce qui concerne le Comité consultatif pour les voyageurs ferroviaires, la ministre tient à rappeler que la création et les modalités de fonctionnement de ce comité sont prévues à l'article 47/1 de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques. L'article en question a été inséré par la loi du 10 avril 2014 dans le contexte de la réforme des structures du Groupe SNCB

Pour rappel, selon le gouvernement précédent, cette loi voulait redynamiser le Comité Consultatif des Usagers dont l'action, ces dernières années, ne rencontrait pas les attentes. Elle créa ainsi le Comité consultatif des voyageurs ferroviaires, CCVF en abrégé, afin que la Belgique dispose enfin d'un outil de dialogue fort entre les organisations représentatives des partenaires sociaux, des voyageurs ferroviaires et les entreprises publiques ferroviaires.

Pour mémoire, les compétences du CCVF portent sur les services de transport ferroviaires de voyageurs qui font l'objet de missions de service public.

Le Comité sera appelé à rendre un avis sur les futurs plans de transport, plans d'investissement et contrats de gestion des entreprises publiques du secteur ferroviaire. Il aura aussi le droit de se prononcer sur toutes les questions qui concernent les services rendus aux voyageurs par la SNCB.

Voor de samenstelling van het RGCT heeft de minister aan de representatieve verenigingen van de steden en gemeenten, het bedrijfsleven en de arbeidssector gevraagd om hun vertegenwoordigers aan te wijzen.

Tevens heeft de minister een openbare oproep tot kandidaatstelling in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd.

Daarmee zijn alle voorwaarden vervuld opdat het nieuwe comité in de loop van de zomer kan worden geïnstalleerd, zoals reeds in de commissie was aangekondigd, en het zijn werkzaamheden kan aanvangen in het vernieuwde kader met verbeterde regels.

De minister wil immers aan dit nieuwe raadgevend comité alle kansen voor een goede werking verlenen, vandaar dat ze artikel 47/1 van de wet van 1991 op twee punten wil gewijzigd zien.

— Enerzijds stelt de minister voor dat de bevoegde minister de mogelijkheid krijgt het RGCT binnen een termijn van tien werkdagen om een advies te verzoeken, als de urgentie daartoe noopt. Die noodprocedure maakte voordien deel uit van de bepalingen van het huishoudelijk reglement van het voormalige Raadgevend Comité van Gebruikers bij de NMBS.

— Anderzijds wil de minister het RGCT de middelen waarborgen om in goede omstandigheden met de NMBS samen te werken. Daarom wordt in de tweede bepaling gesteld dat het Raadgevend Comité en de NMBS het eens moeten worden over de nadere praktische regels tot samenwerking. Als na vier maanden geen overeenstemming wordt bereikt, komt het de minister toe te beslissen.

Daarnaast verplicht de in uitzicht gestelde wet, wat de betrekkingen tussen het Parlement en de overheidsbedrijven betreft, de afgevaardigd bestuurders van de NMBS en Infrabel om jaarlijks tijdens een hoorzitting aan de Kamer van volksvertegenwoordigers verslag uit te brengen over de uitvoering van de hun toevertrouwde taken inzake openbare dienstverlening. Die hoorzitting zal het jaarverslag vervangen dat die bedrijven aan de betrokken minister moeten bezorgen. Met die nieuwe werkwijze wordt een directe en interactieve uitwisseling van informatie tussen die bedrijven en het Parlement mogelijk. Bovendien zullen hun administratieve lasten daardoor worden verlicht.

II. — BESPREKING

Mevrouw Nele Lijnen (Open Vld) verwelkomt het wetsontwerp als een kleine stap naar meer transparantie

Afin de constituer le CCVF, la ministre a demandé aux associations représentatives des villes et communes, du monde économique et du monde du travail de désigner leurs représentants.

La ministre a également publié un appel à candidatures au *Moniteur belge*.

Toutes les conditions sont donc remplies pour que le nouveau comité puisse être installé dans le courant de l'été, comme cela a déjà été annoncé en commission, et qu'il puisse entamer ses travaux dans un cadre modernisé doté de règles améliorées.

La ministre entend en effet donner à ce nouveau comité consultatif toutes les chances de fonctionner correctement. C'est pourquoi elle veut modifier sur deux points l'article 47/1 de la loi de 1991.

— D'une part, la ministre propose d'introduire la possibilité pour le ministre compétent de demander l'avis du CCVF dans un délai de 10 jours ouvrables lorsque l'urgence l'impose. Cette procédure d'urgence existait précédemment dans les dispositions du règlement d'ordre intérieur de l'ancien Comité Consultatif des Usagers.

— D'autre part, la ministre souhaite garantir au CCVF les moyens de collaborer dans de bonnes conditions avec la SNCB. C'est la raison pour laquelle la 2e disposition prévoit que le Comité consultatif et la SNCB doivent s'entendre sur les modalités pratiques de leur collaboration. A défaut d'accord dans les 4 mois, il reviendra au ministre de trancher.

Deuxièmement, en ce qui concerne les relations entre le Parlement et les entreprises publiques, le présent projet introduit l'obligation pour les administrateurs délégués de la SNCB et d'Infrabel de faire annuellement rapport à la Chambre des représentants de l'accomplissement des missions de service public qui leur ont été confiées, et ce via une audition. Cette audition remplacera le rapport annuel que ces entreprises doivent fournir au ministre concerné. Ce nouveau mode de travail permettra un échange direct et interactif d'informations entre ces entreprises et le Parlement. De plus, ceci allégera leur charge administrative.

II. — DISCUSSION

Mme Nele Lijnen (Open Vld) se réjouit du projet de loi, qui accroît encore un peu la transparence à l'égard

ten aanzien van de treinreizigers. Het Raadgevend Comité zal thans sneller kunnen inspelen op operationele beslissingen van de NMBS. De voogdijminister behoudt een stol achter de deur. De jaarlijkse hoorzitting met de ceo's in de Kamer zal de inspraak nog versterken. De NMBS moet immers ten dienste van het publiek staan.

De heer Marcel Cheron (Ecolo-Groen), rapporteur, herinnert eraan dat tijdens het debat over het nieuwe vervoersplan voorliggend wetsontwerp reeds werd aangekondigd. Het kan de dienstverlening alleen maar ten goede komen. De spreker heeft niettemin vragen over de opvolging en de timing. Hoe zal het Raadgevend Comité worden samengesteld? Hoe is de representativiteit verzekerd? Wanneer zal het comité echt beginnen te functioneren? Het vervoersplan — zowel het recent in werking getreden als het nieuwe — zal het eerste grote dossier zijn waarover het zich zal moeten buigen. Dat de ceo's in de Kamer verantwoording moeten komen afleggen, kan alleen maar worden toegejuicht.

Mevrouw Inez De Coninck (N-VA) onderstreept dat het horen van de ceo's van de spoorbedrijven een verhoogde aansprakelijkheid zal teweegbrengen. Ook de verplichte — en niet vrijblijvende — samenwerking met de NMBS is zonder meer een positieve stap vooruit. Ten slotte is ook de mogelijkheid een zeer dringend advies uit te brengen een verbetering, zodat snel kan worden ingespeeld op beslissingen van de NMBS die anders dreigen onomkeerbaar te zijn.

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) stelt dat het wetsontwerp een noodzakelijke maar geen afdoende voorwaarde is om een nieuwe dynamiek te creëren in het samenspel tussen Raadgevend Comité en de NMBS. Men mag immers niet voorbijgaan aan het feit dat het Raadgevend Comité pas efficiënt zal zijn als het zal beschikken over voldoende professionele ondersteuning en expertise indien het advies op korte termijn moet worden verstrekt. Het comité zal immers veel vrijwilligers en semivrijwilligers onder zijn leden tellen die niet altijd over voornoemde expertise beschikken.

De heer Gilles Foret (MR) juicht het wetsontwerp toe om dezelfde redenen als de voorgaande sprekers.

Mevrouw Isabelle Poncelet (cdH) onderstreept dat het Raadgevend Comité moet worden samengesteld alvorens aan de slag te kunnen. De uitvoeringsfase moet nog beginnen.

Mevrouw Karine Lalieux (PS), voorzitter, onderschrijft de positieve beoordeling van de vorige sprekers. Zij vraagt zich wel af waarom het woordje “overheid” in het

des voyageurs ferroviaires. Le Comité consultatif pourra désormais réagir plus rapidement aux décisions opérationnelles de la SNCB. Le ministre de tutelle se réserve un moyen de pression. L'audition annuelle avec les CEO à la Chambre renforcera encore le caractère participatif. La SNCB doit en effet être au service du public.

M. Marcel Cheron (Ecolo-Groen), rapporteur, rappelle que le projet de loi à l'examen a déjà été annoncé durant le débat relatif au nouveau plan de transport. Cette initiative ne peut qu'améliorer le service. L'intervenant s'interroge néanmoins quant au suivi et au calendrier. Comment le Comité consultatif sera-t-il composé? Comment sa représentativité est-elle assurée? Quand prendra-t-il véritablement ses fonctions? Le plan de transport — tant celui qui est récemment entré en vigueur que le nouveau — sera le premier dossier d'importance sur lequel le Comité devra se pencher. L'obligation pour les CEO de venir se justifier à la Chambre est une évolution dont on ne peut que se réjouir.

Mme Inez De Coninck (N-VA) souligne que l'audition des CEO des entreprises ferroviaires se traduira par une responsabilité renforcée. De même, la collaboration obligatoire — et non informelle — avec la SNCB constitue sans conteste un pas en avant. Enfin, la possibilité de rendre un avis en cas d'urgence est également une amélioration, car cela permettra de réagir rapidement aux décisions de la SNCB, dont certaines pourraient, sans intervention rapide, devenir irréversibles.

M. Jef Van den Bergh (CD&V) indique que le projet de loi est une condition nécessaire mais non suffisante pour créer une nouvelle dynamique dans la collaboration entre le Comité consultatif et la SNCB. On ne peut en effet ignorer le fait que le Comité consultatif ne sera efficace que lorsqu'il disposera de l'expertise et du support professionnels nécessaires, notamment lorsque l'avis devra être rendu rapidement. Le Comité comptera en effet parmi ses membres de nombreux bénévoles ou semi-bénévoles, qui ne disposeront pas toujours de l'expertise évoquée plus haut.

M. Gilles Foret (MR) se réjouit du projet de loi pour les mêmes raisons que les intervenants précédents.

Mme Isabelle Poncelet (cdH) souligne que le Comité consultatif doit être constitué avant de pouvoir se mettre au travail. La phase d'exécution doit encore commencer.

Mme Karine Lalieux (PS), présidente, se rallie à l'appréciation positive des intervenants précédents. Elle se demande en revanche pourquoi les mots “publique”, en

Nederlands en “publique” in het Frans wordt weggelaten wanneer sprake is van de spoorbedrijven.

De heer Jean-Jacques Flahaux (MR) stelt voor de schriftelijke adviezen die de commissie over het nieuwe vervoersplan opvroeg aan zowel consumenten- als reizigersorganisaties en vakbonden door te sluizen naar het nieuwe Raadgevend Comité.

De minister antwoordt:

1° Aangaande de uitvoeringsbesluiten: het koninklijk besluit van 13 juni 2014 is reeds klaar; dat wordt niet gewijzigd; de kandidaten kunnen zich tot 8 juli e.k. melden; eind juli wordt dan een ministerieel besluit uitgevaardigd dat de leden van het Raadgevend Comité zal benoemen.

2° Aangaande de ondersteuning: het bureau van het comité zal op een efficiënte, transparante en constructieve manier moeten samenwerken met de NMBS.

3° Aangaande de weglating van het woordje “overheid” in het Nederlands en “publique” in het Frans: het comité zal adviezen kunnen verstrekken over de prestaties van alle vervoersmaatschappijen die zich met reizigersvervoer per spoor bezighouden; ook de Thalys, bijvoorbeeld, valt hieronder.

III. — STEMMINGEN

De artikelen 1 tot 4 worden achtereenvolgens ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Het gehele wetsontwerp wordt eveneens ongewijzigd en eenparig aangenomen.

De rapporteur,

Marcel CHERON

De voorzitter,

Karine LALIEUX

français, et “overheid”, en néerlandais, n’apparaissent pas lorsqu’il est question des entreprises ferroviaires.

M. Jean-Jacques Flahaux (MR) propose que les avis écrits que la commission a demandés sur le nouveau plan de transport tant aux organisations de consommateurs qu’aux organisations de voyageurs soient transmis au nouveau Comité consultatif.

La ministre répond:

1° En ce qui concerne les arrêtés d’exécution: l’arrêté royal du 13 juin 2014 est déjà prêt: il n’est pas modifié; les candidats peuvent se manifester jusqu’au 8 juillet prochain; fin juillet, un arrêté ministériel nommant les membres du Comité consultatif sera promulgué.

2° En ce qui concerne le support: le bureau du comité devra collaborer de manière efficiente, transparente et constructive avec la SNCB.

3° En ce qui concerne la suppression du mot “publique” dans le texte français et du mot “overheid” dans le texte néerlandais: le comité pourra émettre des avis sur les prestations de toutes les sociétés de transport qui s’occupent de transport de voyageurs par chemin de fer; le Thalys, par exemple, est également concerné.

III. — VOTES

Les articles 1er à 4 sont successivement adoptés sans aucune modification à l’unanimité.

L’ensemble du projet de loi est également adopté sans aucune modification à l’unanimité.

Le rapporteur,

Marcel CHERON

La présidente,

Karine LALIEUX